

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
Postbus 90801
2509 LV Den Haag

Onderwerp: reactie wijziging Arbeidsomstandighedenbesluit i.v.m. nieuwe regels m.b.t. gebruik werkbakken en werkplatforms aan hijswerktuigen

Datum: 9 november 2018

Geachte mevrouw, heer,

Namens de omgevingsdiensten willen wij reageren op de internetconsultatie van een wijziging van het Arbeidsomstandighedenbesluit.

Voor de goede orde is gezegd dat de beleidskamer van de Werkkamer Asbest van Omgevingsdienst NL (hierna: ODNL) geen bestuurlijke verantwoordelijkheid namens de deelnemers in de Gemeenschappelijke Regelingen kan en wil nemen, maar vaktechnisch haar reactie u doet toekomen.

ODNL hecht eraan in samenspraak met alle directbetrokkenen te komen tot een transparant stelsel van normeringen en voorschriften voor toezicht en handhaving.

Wij dringen er op aan de complexiteit en versnippering binnen het asbestdossier te reduceren. Denk daarbij aan meerdere besluiten die asbest raken en meerdere departementen die betrokken zijn in het asbestdossier.

Wij zijn daarbij in afwachting van het plenaire Kamerdebat over 'het bericht dat de overheid geen grip krijgt op de asbestbranche'. Met de voorgestelde wijziging wordt weliswaar een stap genomen om te pogen meer grip te krijgen op de uitvoeringspraktijk in de asbestbranche. Uiteraard kan uw consultatieronde goed bruikbaar zijn richting het komende Kamerdebat.

16 oktober jl. is de wijziging van de Wet Milieubeheer (verwijdering asbest en asbesthoudende producten) aangenomen door de Tweede Kamer. Hierdoor zal de druk toenemen om versneld asbestdaken te saneren. Dit moet wel op een veilige manier plaatsvinden. ODNL is verheugd te lezen dat het oneigenlijk gebruik van werkbakken aan hijswerktuigen voor vervoer van personen - werkbakken die daar niet voor bestemd of geschikt zijn – in uw 'wijzigingsvoorstel' aan banden wordt gelegd. Bij het verlaten van de werkbak op hoogte en het beladen van de werkbak zijn er serieuze risico's. Werkbakken zijn instabiel en de kans er van af te vallen is heel groot.

In een beperkt aantal gevallen (5%) zijn de gangbare arbeidsmiddelen onvoldoende om sommige gedeelten van asbestdaken te kunnen saneren. U geeft ruimte voor die enkele uitzonderingen in uw 'wijzigingsvoorstel', wel met aangescherpte voorwaarden. De noodzaak om met een werkbak of werkplatform veilig te werken moet daarom voortaan steeds worden aangetoond (door een veiligheidskundige via een werkplan en een melding bij Inspectie SZW).

In uw beleidsreactie van 27 november 2018 – waar binnenkort een Kamerdebat op volgt – geeft u aan dat u bijzondere aandacht heeft voor verbeteringen op een aantal knelpunten. Die punten hebben wij gemakshalve als leidraad gehanteerd bij de beoordeling van uw 'wijzigingsvoorstel'.

1. Regelgeving en certificatie-eisen verbeteren. U wil regelgeving en het toezicht meer eenduidig en risicogericht maken. Met de voorgestelde wijziging is het de vraag hoe het toezicht wordt vormgegeven. In de toelichting op uw wijzigingsvoorstel is de 'consultatie en oordeel van de Inspectie SZW' (IZSW) niet ingevuld. Dat is opvallend. Te meer omdat de omgevingsdiensten signaaltoezicht moeten uitvoeren richting ISZW. Daarnaast is het, ter wille van de eenduidigheid, wenselijker om vanuit standaardprotocollen te werken dan wisselende adviezen van veiligheidskundigen.

2. Stand van de wetenschap verduidelijken. Het beladen van de werkbak met asbest (golf)platen kent arbo-risico's. Er zijn ook andere risico's die kunnen leiden tot emissie van asbestvezels. Asbestplaten kunnen uit de werkbak vallen of deels breken. De leuning (constructie) van de werkbak kan bezwijken. Er kunnen platen vallen in de omgeving buiten het werkgebied met risico op letsel.
3. Innovatie stimuleren. Hoe u een extra impuls gaat geven aan de Six-Pack-Lifter -zoals TNO heeft aangegeven in haar rapport – is ons niet duidelijk geworden.
4. Vertegenwoordiging in balans brengen. Met voorgestelde wijziging blijkt niet dat er een brede benadering is gekozen van belanghebbenden, zoals omgevingsdiensten, ISZW of NVVK.
5. Deskundigheid borgen bij complexe asbestwerkzaamheden. Toepassing van een werkbak/werkplatform aan een hijskraan vindt naar verwachting in 5% van de gevallen plaats. Of de deskundigheid in de uitvoering straks merkbaar is, is nog niet aangetoond.
6. Verbetermogelijkheden in 'eindbeoordeling' verkennen. De eindbeoordeling is aan het laboratorium. De Deskundig Toezichthouder Asbest (DTA) is echter verantwoordelijk om zich tijdens de saneringsuitvoering aan het werkplan te houden en aan de aanwijzingen van de veiligheidkundige, maar dat levert vragen op: a) heeft de DTA daarvan kennis? en b) gaat de DTA zich er aan houden?
7. Toezicht effectiever maken. Hoe worden straks de 'nieuwe' meldingen bij Inspectie opgevolgd en wat zijn de afspraken in het kader van signaaltoezicht tussen ISZW en omgevingsdiensten?
8. Ontwikkeling op de voet volgen. Hoe wordt het effect van de maatregelen gemonitord?

ODNL wil graag betrokken worden bij de totstandkoming van nieuwe wetgeving/regelingen rondom asbest. Niet enkel en alleen vanwege haar wettelijke toezichtstaak, maar vanuit onze landelijke expertise rondom asbest.

Met een vriendelijke groet,

Namens de beleidskamer van de Werkkamer Asbest ODNL,
Andrew Wiersma

Bijlage: 1 - Analyse wijziging Arbeidsomstandighedenbesluit i.v.m. werkbak aan een hijskraan